

La inversió en els aeroports de les Illes prevista als pressupostos de l'estat baixa d'un 40% respecte al 2011: de 107,58 milions passa a 64,86 milions.

Galtada forta

Els primers pressupostos de Rajoy signifiquen per a les Illes retallar una tercera part de les inversions del 2011 i treure's del cap els 400 milions previstos a l'Estatut.

Enguany, el govern espanyol preveu d'invertir a les illes Balears una tercera part menys que no l'any passat: 143,25 milions d'euros, enfront dels 216,29 de 2011. A més, els pressupostos de l'estat no preveuen ni un sol cèntim dels 400 milions que preveu l'Estatut per a aquest 2012.

Organismes públics. Un dels punts més importants de les retallades dels pressupostos a les Illes és la caiguda de la inversió en aeroports. Aquest apartat, a més de ser l'eix fonamental dels transports en un arxipèlag, a les Balears és un subsector econòmic que, per raons òbvies, té una importància estratègica essenci-

al. Doncs bé, si al conjunt de l'estat la inversió en AENA cau d'un 16%, a les Illes la baixada és d'un 40%: passa de 107,58 milions del 2011 a 64,86.

Un altre sector estratègic per a les Illes són els ports, que reben també una tisorada forta: de 66,4% milions el 2011 a 49,8 enguany. Val a dir que, des dels temps de Zapatero, la reforma del port de Palma era una inversió tinguda per prioritària per al futur turístic illenc, amb la previsió d'ampliar el moll destinat a creuers. Ara queda ajornada *sine die*.

Entre les retallades, es destaca la partida destinada a la finca pública de Raixa: 0 euros. Aquesta finca, als peus de la serra de Tramuntana, va ser adquirida (2002) pel Consell de Mallorca presidit per Maria Antònia

Munar (Unió Mallorquina) gràcies a l'acord amb el ministre espanyol de Medi Ambient de l'època, Jaume Matas (PP). La idea que animava Munar, segons que va dir, era que una ciutadana alemanya –la dissenyadora Jil Sader– no la compràs, sinó que quedàs per al gaudi del poble mallorquí. S'hi han despès 30 milions d'euros i encara que no se sap a què destinar-la. A més, la finca es va degradant. Ara, sense finançament del govern espanyol, la situació de la finca pública –Munar deia que seria “emblemàtica” per a tots els mallorquins– empitjorarà fort i ferm.

En fi, per a això que els pressuposts espanyol anomenen “organismes públics”, tots els esmentats, la inversió cau de 187,65 milions a 117,83. Una davallada enorme: del 37,20%.

Ministeris. El ministeri que més fa créixer el pressupost de la inversió a les Balears entre el 2011 i el 2012 és el de Foment, que, a través de carreteres i ferrocarril, passarà d'uns escassos 2 milions a 4,8. També hi pujarà el Ministeri d'Hisenda: d'1,03 a 1,2; es veu que la recaptació d'impostos s'ha de protegir a fons. El d'Interior també augmenta: de 0,84 a 2,894; Educació, de 5,3 a 9. Però, a partir d'aquí, a tota la resta de departaments: garrot. Justícia baixa de 3,66 a 0,52; Indústria, Comerç i Turisme, de 2,45 a 0,09 (aquí cal tenir present que la inversió anunciada a la platja de Palma s'ha esvaït totalment: el govern central ja ha reconegut que no invertirà ni un sol cèntim en aquest projecte que havia de ser cabdal per a la reconversió turística mallorquina); Defensa, de 0,34 a 0,28...

En termes generals, la inversió en ministeris a les Balears passa de ser 28,84 milions l'any 2011 a 24,09 enguany. Una disminució del 15,8%.

Turisme. El sector turístic illenc no està gens content amb aquests pressuposts, que preveuen una baixa del 33,7% en relació amb l'any anterior. Perquè puguen les taxes aeroportuàries, es liquida a la pràctica la reforma de la platja de Palma mitjançant l'ofegament de la inversió pública –i consegüentment, amb tota seguretat, la major part de la privada també

s'esvairà, tot i que, segons l'Ajuntament de Palma, havia d'arribar a uns 300 milions–, es manté l'IVA i es redueix l'aportació al departament ministerial que més interessa a les Illes: el de Turisme. En resum: exactament a la inversa d'allò que Rajoy havia deixat entendre que faria si arribava a governar.

Aquest darrer any abans de les eleccions, el candidat del PP havia volgut acontentar diverses vegades les patronals hotelers illenques assegurant que seria sensible a les reivindicacions d'un sector que ell qualificava d'“estratègic” per a les Balears i per a Espanya.

Tanmateix, la realitat ha estat molt diferent. La petició de la creació “d'un IVA turístic” era un clam dels empresaris balears del sector. És a dir, que aquest impost fos aplicat de forma molt reduïda sobre la quantitat habitual que es paga, com a forma concreta d'estimular reformes estructurals als hotels i, en conjunt, per a ajudar tot el sector. Malgrat que en temps d'oposició el PP el reclamava i que el govern balear de José Ramón Bauzá n'ha assumit la reivindicació, a l'hora de la veritat el ministre d'Indústria, Energia i Turisme, José Manuel Soria, va arraconar la idea definitivament. Va ser el 10 de gener passat quan digué que els futurs pressuposts no l'inclourien: “Malgrat ser una idea positiva, ara és impossible perquè la prioritat és reduir el dèficit”, deia.

Més important, encara, és l'apujada de les taxes aeroportuàries. Quan es parlava de la cogestió dels aeroports –que se'n recorda ningú, de la promesa de Zapatero i de Blanco?–, a les Balears el sector turístic la reclamava per a poder decidir, entre més coses, sobre les taxes a fer pagar, i poder, en fi, reduir-les si calia per a competir millor. Doncs han anat a l'inrevés: de la cogestió ni se'n parla, i les taxes augmenten. El president de la Cambra de Comerç, Joan Guall de Torrella, en declaracions al *Diario de Mallorca*, deia que aquesta pujada implica “un dany seriós a la competitivitat de les Balears”. Per a Álvaro Middelman, director general d'Air Berlín a l'estat espanyol i a Portugal, aquest augment va encaminat a “ma-

tar la gallina dels ous d'or” que és el turisme per a les Balears.

I per a acabar-ho d'adobar, la reducció de l'assignació al ministeri en què s'encabeix Turisme deixa clar que una cosa és allò que Rajoy i el PP deien a l'oposició i una de molt diferent –de fet, la contrària– allò que fan quan governen.

Més retallades. Els pressuposts de l'estat són una forta galtada per a les Illes en termes absoluts, però també en termes relatius. Si es mira la inversió del govern espanyol a cada comunitat autònoma segons els habitants –en una relació d'euros per cada 1.000 residents– tot d'una es veu la fràgil situació que hi ocupen les Illes. No cal sinó mirar la cua de la llista. Hi trobam les Balears, amb 128,6 euros per cada 1.000 habitants. Molt més avall que la mitjana –289,9– i considerablement més avall que la quantitat que obtenen la resta dels Països Catalans: 190,1 el Principat i 201,75 el País Valencià. I, és clar, a anys llum del que obtenen el més ben tractats: Castellà i Lleó, amb 576,5; Galícia, 575,1; i Astúries, 450,6.

Però la cosa encara es presenta pitjor després de l'anunci de Mariano Rajoy que caldrà reduir 10.000 milions més –en sanitat i educació–, tal com improvisadament va anunciar dilluns de Pasqua. Segons les estimacions que fa la premsa de Palma, el Govern de les Illes Balears hauria de sacrificar uns 300 milions més en aquests dos àmbits de serveis bàsics per als ciutadans. Això ha agafat totalment d'improvís l'executiu de José Ramón Bauzá i cap portaveu no ha volgut concretar com es podrà assumir. Els sindicats –com l'STEi, majoritari en educació– ja han advertit que és “impossible” una retallada d'aquesta quantitat –després de tantes com se n'han fetes– si no és rebaixant la “qualitat del servei”. El PP, però, insisteix que això no passarà i que es limitaran a fer una “reestructuració” per a estalviar aquesta milionada. Però ningú no se'l creu, ni l'oposició –PSOE i PSM– ni els sindicats.

Miquel Payeras